

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou ve věci

žalobce: T. L. V., nar. X.
státní příslušnost X.
t. č. pobytem X.

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky
sídlem poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 2. 2020, č. j. OAM-100/ZA-ZA11-HA12-2020,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a obsah žaloby

1. Žalovaný rozhodnutím ze dne 28. 2. 2020, č. j. OAM-100/ZA-ZA11-HA12-2020 („rozhodnutí žalovaného“) neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu („zákon o azylu“). Toto rozhodnutí žalobce napadl žalobou.
2. Žalobce namítá, že si žalovaný neshromáždil dostatek aktuálních a relevantních podkladů pro vydání rozhodnutí. V důsledku toho nesprávně vyhodnotil, zda žalobce splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany. V rámci řízení žalobce uváděl obavy z návratu do vlasti kvůli dluhům. Z judikatury plyne, že obavy z věřitele mohou být relevantní pro udělení doplňkové ochrany (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2015, č. j. 5 Azs 50/2014-34).
3. V odůvodnění napadeného rozhodnutí chybí skutkové závěry o tom, zda by žalobce mohly ochránit státní orgány. Posouzení dostupnosti vnitřní ochrany je formální a nedostatečné. Ve vztahu k této otázce je rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
4. Žalobce nesouhlasí s argumentací žalovaného, že podal žádost o udělení mezinárodní ochrany pouze s cílem legalizace pobytu. Skutečnost, že žadatele k podání žádosti vedla také snaha o legalizaci pobytu, nevylučuje, že žadatel zemi opustil z důvodu pronásledování nebo nebezpečí vážné újmy (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2011, č. j. 5 Azs 6/2011-49). Čas podání žádosti by sám o sobě neměl být k tíži žadateli (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2019, č. j. 8 Azs 27/2019-52).

II. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný považuje žalobní námitky za nedůvodné. Neudělení azylu žalobci odůvodnil dostatečně. Žalobce ve Vietnamu nevyvíjel žádnou činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, neměl žádné problémy s vietnamskými orgány a zemi opustil bez potíží. Také neuvedl, že by mu hrozilo pronásledování z důvodů podle § 12 písm. b) zákona o azylu.
6. V ČR žalobce žil legálně již od roku 2008 až do září 2019, kdy mu policie uložila správní vyhoštění. Je zřejmé, že o mezinárodní ochranu požádal pouze s cílem legalizace pobytu na území. O mezinárodní ochranu je ale nutné požádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2005, sp. zn. 2 Azs 423/2004 nebo ze dne 9. 2. 2006, sp. zn. 2 Azs 137/2005).

7. Ekonomické potíže v souvislosti s nemožností žalobce splácet dluh, nejsou důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobci dosud nikdo z věřitelů nevyhrožoval. V případě problémů v zemi původu má žalobce možnost obrátit se na místní policejní orgány.

III. Rozhodnutí žalovaného

8. Z rozhodnutí žalovaného, které rekapituluje obsah spisu, mj. vyplývá, že žalobce jako důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že má strach vrátit se do Vietnamu, protože nemá peníze na splácení dluhu. Peníze si půjčil, protože pochází z chudé rodiny a chtěl podnikat v ČR. Pobýval zde již od roku 2008 na základě dlouhodobého pobytu za účelem podnikání. O tento pobyt v roce 2018 přišel a později mu policie uložila správní vyhoštění. O mezinárodní ochranu požádal, aby zde mohl zůstat co nejdéle a vydělal si nějaké peníze. Ve Vietnamu nemá možnost takového výdělků, aby mohl splácet svůj dluh. Ve vlasti nikdy neměl problémy se státními orgány.
9. Žalovaný shromáždil v průběhu správního řízení zprávy o zemi původu, konkrétně Informaci OAMP – Vietnam – Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 31. 5. 2019 a zprávu Mezinárodní organizace pro migraci (IOM), Údaje o zemi – Vietnam, ze dne 28. 1. 2019. S těmito informacemi se žalobce mohl seznámit. Tuto možnost nevyužil a další podklady nenavrl.
10. Neudělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu žalovaný odůvodnil tím, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že jej ve vlasti pronásledují za uplatňování politických práv a svobod. Žalovaný také nedospěl k závěru, že by žalobci hrozilo pronásledování z některého z důvodů podle § 12 písm. b) zákona o azylu. O žádných takových problémech žalobce nemluvil. Z Vietnamu vycestoval již v roce 2008 z ekonomických důvodů. O mezinárodní ochranu požádal až v době, kdy mu hrozilo vyhoštění. Proto je zřejmé, že žádost podal pouze ve snaze o legalizaci pobytu. To však není relevantní důvod. Žalobce se nezmínil o obavách z případných protiprávních praktik jeho věřitelů při vymáhání dluhu. Uvedl pouze, že by tento dluh nemohl splácet. V případě potřeby žalobce může požádat o pomoc státní orgány. Ekonomické potíže žalobce nejsou relevantní pro udělení azylu.
11. Žalobce nesplňuje ani důvody pro udělení humanitárního azylu, azylu za účelem sloučení rodiny nebo doplňkové ochrany. Neuvedl, že by mu měl hrozit trest smrti. Ohledně nebezpečí špatného zacházení žalovaný odkázal na to, že žalobce z Vietnamu opakovaně legálně cestoval a nikdy nebyl ve vlasti politicky aktivní. Proto nelze předpokládat, že by se o něj státní složky zajímaly. Případné problémy s věřiteli může řešit s příslušnými státními orgány. Žalobci nehrozí vážná újma v souvislosti s ozbrojeným konfliktem, neboť takový konflikt ve Vietnamu neprobíhá. Jeho vycestování neodporuje ani mezinárodním závazkům ČR.

IV. Posouzení věci krajským soudem

12. Žalobu podala oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s. ř. s.“), ve lhůtě podle § 32 odst. 1 zákona o azylu. Krajský soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání. Vyzval účastníky k řízení, zda s takovým postupem souhlasí. Žalobce se ve stanovené lhůtě k této výzvě nevyjádřil, proto se má za to, že s rozhodnutím o věci samé bez jednání souhlasí. Žalovaný s rozhodnutím bez jednání souhlasil. Krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.
13. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (podle § 75 odst. 2 s. ř. s.) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU („procedurální směrnice“).
14. Žaloba **není důvodná**.
15. Žalobce namítá nesprávné posouzení dostupnosti vnitřní ochrany před jednáním věřitelů, jimž žalobce dluží peníze a tento dluh nebude po návratu do Vietnamu schopen splácet. Tato žalobní námitka není důvodná.
16. Žalobci lze dát za pravdu v tom, že obavy z věřitele mohou být v určitých případech relevantní pro udělení doplňkové ochrany (ve vztahu k udělení azylu bude typicky chybět příčinná souvislost s některým z azylově relevantních důvodů). Bude tomu tak při splnění těchto podmínek:
 - (1) žadateli by ze strany věřitelů hrozilo reálné nebezpečí vážné újmy;
 - (2) tato újma by měla podobu předpokládanou ustanovením § 14a odst. 2 zákona o azylu, tedy zejména by žalobci hrozila mimosoudní poprava [§ 14a odst. 2 písm. a)] nebo špatné zacházení [§ 14a odst. 2 písm. b)];
 - (3) státní orgány země původu by žalobci nebyly schopny nebo ochotny poskytnout ochranu před hrozící újmou.
17. Argumentace žalobce směřuje k posouzení třetí z těchto podmínek. Je pravdou, že žalovaný se nijak blíže nezabýval hodnocením dostupnosti vnitřní ochrany. Krajský soud v tom však nespatřuje pochybení. Posouzení dostupnosti vnitřní ochrany je namístě teprve ve chvíli, v níž v řízení vyjde najevo, že žadateli hrozí pronásledování nebo vážná újma. V tomto případě tomu tak nebylo. Žalobce v řízení neuváděl, že by mu ze strany (blíže nespecifikovaných) osob, od nichž si půjčil peníze, hrozilo nějaké konkrétní nebezpečí. Své obavy směřoval jenom k tomu, že nebude moci splácet dluh. Tuto nemožnost však nespojoval s případným ohrožením jeho života nebo tělesné integrity. Neuváděl, že by mu někdo v této souvislosti vyhrožoval nebo jednal způsobem, který v žalobci mohl vzbudit důvodné obavy z vážné újmy. Žalobce tedy neunesl břemeno tvrzení ohledně hrozící vážné újmy. Rozhodnutí žalovaného nelze v tomto ohledu považovat za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Otázka dostupnosti vnitřní ochrany totiž v případě žalobce vůbec nevystala.

18. Důvody podání žádosti o mezinárodní ochranu, jak je žalobce prezentoval, jsou ryze ekonomického charakteru. Žalobce měl na území ČR zhruba 10 let dlouhodobý pobyt za účelem podnikání. Ačkoliv je pochopitelné, že po tak dlouhé době se žalobce nechce vrátit do Vietnamu, žádost o mezinárodní ochranu tento problém nevyřeší. Podmínky pro její udělení stanovuje zákon a žalobce tyto podmínky nesplňuje. V řízení neuvedl jediný důvod, který by byl alespoň zdánlivě relevantní pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany.
19. Žalobci lze v obecné rovině dát za pravdu v tom, že čas podání žádosti o mezinárodní ochranu není rozhodný pro posouzení její důvodnosti. Na žádost, která není podána bezprostředně po příchodu na území, nelze primárně nahlížet jako na účelovou žádost podanou toliko s cílem legalizace pobytu. V tomto případě ovšem sám žalobce v rámci pohovoru přiznal, že žádost podal zejména proto, aby mohl co nejdéle zůstat v ČR. To, že o mezinárodní ochranu žalobce požádal až po několika letech pobytu v ČR, nebylo rozhodujícím důvodem pro její neudělení. Tím byla skutečnost, že žalobce neuvedl žádné relevantní důvody, které by svědčily o tom, že mu ve Vietnamu hrozí pronásledování nebo vážná újma. Žalovaný proto rozhodl správně, jestliže žalobci neudělil mezinárodní ochranu.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

20. Krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s., protože žalobní body jsou nedůvodné a krajský soud nezjistil žádnou vadu, k níž by musel přihlídnout i bez námítky.
21. O nákladech řízení soud rozhodl ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec její běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 25. listopadu 2020

JUDr. Jana Kubenová, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
B. Z.